NAMANGAN HAQIQATI

VILOYAT HOKIMLIGINING NASHRI

82 – 83 – son (20409) | 22-oktabr 2026-yil

NAMHAQIQATI.UZ | NAMHAQIQATI | @NAMANGANHAQIQATI_RASMIY | NAMHAQIQATI | NAMHAQIQATI

ХАЛҚАРО ЭЪТИРОФ — ЯНГИ ИСТИҚБОЛЛАР КАЛИТИ

Бугунги глобаллашув ва жадал ўзгаришлар даврида олий таълим муассасалари зиммасига нафақат билим бериш, балки жамиятнинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш, иқтисодиёт тармоқлари учун малакали кадрлар тайёрлаш ва илм-фан ютуқларини ҳаётга татбиқ этишдек муҳим вазифалар юкланмоқда. Бу эса ҳар бир университетдан замон талабларига мослашиш ва келажак тараққиёти учун мустаҳкам асос яратишни талаб этади. Наманган давлат университетида ҳам таълим, илм-фан ва инновациялар уйғунлигини таъминлаш, ёшларнинг салоҳиятини рўёбга чиқариш ҳамда ҳудуд ривожига муносиб ҳисса қўшишга қаратилган ишлар изчил давом этмоқда.

Бугун дунёда олий таълим муассасаларининг мавқеи фақат уларнинг тарихи, илмий салоҳияти ёки моддий-техник имкониятлари билан эмас, балки таълим сифати, халқаро стандартларга мувофиқлиги, битирувчиларининг рақобатбардошлиги ва жамият тараққиётига қўшаётган ҳиссаси билан ҳам белгиланмоқда. Зеро, замонавий олий таълим олдида турган асосий вазифа шунчаки мутахассис тайёрлаш эмас, балки тез ўзгараётган дунёда мустақил фикрлайдиган, мустаҳкам билимга эга, касбий маҳорати билан ўз ўрнини топа оладиган кадрларни тарбиялашдир.

Назаримда, бугунги таълим ислоҳотларининг туб моҳияти ҳам айнан шунда. Биз таълим сифатини ошириш, ўқув жараёнини такомиллаштириш, илмий изланишларни рағбатлантириш ва халқаро тажрибани ўзлаштириш масалаларига даврнинг навбатдаги талаби сифатида эмас, балки университетнинг бугунги ва эртанги тараққиётини белгилайдиган стратегик вазифа сифатида қарашимиз керак. Чунки таълим сифатига қўйилаётган талаблар қанчалик юксалса, биздан ҳам шунчалик кўпроқ изланиш, янгича ёндашув ва масъулият талаб этилади.

Наманган давлат университетида амалга оширилаётган ислоҳотлар замирида ҳам ана шу тушунча мужассам. Биз университетни ривожлантиришни фақат таълим йўналишларини кўпайтириш ёки янги бинолар барпо этиш билан чекламаймиз. Биз учун асосий масала – яратилаётган имкониятларнинг таълим сифатига, талабаларнинг билим ва кўникмаларига, профессор-ўқитувчиларнинг илмий-ижодий салоҳиятига қандай таъсир кўрсатаётганидир. Зеро, ҳар қандай ислоҳотнинг ҳақиқий самараси унинг инсон ҳаётида, жамият тараққиётида ва келажак авлод камолотида намоён бўлади.

Мазкур ўқув йилида университетимизнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, талабалар ва профессор-ўқитувчилар учун замонавий таълим муҳитини яратиш борасида салмоқли ишлар амалга оширилди. Жумладан, жами 2400 ўринга мўлжалланган иккита ўқув биноси реконструкция қилинди. Спорт иншоотлари ва «Биологик тадқиқотлар маркази» барпо этилди. Шунингдек, 1650 ўринли учта талабалар тураржойи ҳамда 2000 ўринга мўлжалланган ўқув биноси фойдаланишга топширилди.

Албатта, бу рақамлар ортида катта меҳнат, ташкилий саъй-ҳаракат ва муҳим мақсад мужассам. Бироқ биноларнинг замонавийлиги ўз-ўзидан таълим сифатини таъминлаб бермайди. Уларнинг ҳақиқий қиймати ана шу имкониятлардан қанчалик самарали фойдаланишимиз, талабалар учун қандай билим муҳитини яратишимиз ва илмий изланишларни қай даражада қўллаб-қувватлашимиз билан белгиланади. Шунинг учун биз моддий-техник базани ривожлантириш билан бир қаторда, таълим мазмунини янгилаш ва ўқув жараёни самарадорлигини оширишга ҳам устувор вазифа сифатида қараймиз.

Университетимизда таълим қамровининг кенгайиб бораётгани ҳам зиммамиздаги масъулиятни янада оширади. Бакалавриат таълим йўналишлари сони 73 тадан 76 тага, магистратура мутахассисликлари эса 18 тадан 29 тага етди. Талабалар сонининг 9900 нафардан 16 300 нафарга кўпайгани университетимизга бўлган талаб ва ишончнинг муҳим кўрсаткичидир. Бироқ мен бу рақамларни фақат миқдорий ўсиш сифатида баҳоламаган бўлардим. Қамровнинг кенгайиши, энг аввало, таълим сифатига бўлган талабни кучайтиришни, ҳар бир талабага муносиб шароит яратишни ва ҳар бир таълим дастурининг мазмунини замон эҳтиёжларига мослаштиришни тақозо этади.

Келгуси ўқув йилида яна 19 та янги таълим йўналиши ва мутахассисликни йўлга қўйиш режалаштирилган. Президент ҳужжатларида белгиланган вазифалар ижроси доирасида 7 та таълим дастури бўйича дуал таълимни ташкил этиш ҳам кўзда тутилмоқда. Бу ташаббуслардан кўзланган мақсад – таълим жараёнини меҳнат бозори эҳтиёжлари билан яқинлаштириш, назарий билимларни амалий кўникмалар билан уйғунлаштириш ва талабаларнинг касбий фаолиятга тайёргарлигини кучайтиришдир. Бугун иш берувчига фақат диплом эгаси эмас, балки олган билимини амалиётда қўллай оладиган, муаммоларга мустақил ечим топадиган мутахассис керак. Демак, олий таълимнинг вазифаси ҳам шу эҳтиёжга муносиб жавоб беришдан иборат.

Абдуғаффор ҚИРҒИЗБОЕВ,
Наманган давлат университети ректори, тарих фанлари доктори, профессор.

Мен университет тараққиётини, энг аввало, жамоамизнинг янгиликка интилиши, илмий тафаккури ва ўз олдига қўйган мақсадларига содиқлиги билан боғлайман. Бугун олий таълимдаги рақобат биздан мавжуд билимларни етказиш билангина чекланмасдан, янги ғояларни яратиш, илмий изланишларни амалиёт билан уйғунлаштириш ва талабаларда ташаббускорликни шакллантиришни талаб этмоқда. Шу нуқтаи назардан, Наманган давлат университетида ҳар бир профессор-ўқитувчининг салоҳиятини рўёбга чиқариш, ёш тадқиқотчиларни қўллаб-қувватлаш ва талабаларнинг ижодий имкониятларини кенгайтиришга алоҳида аҳамият қаратамиз. Зеро, университетнинг интеллектуал қудрати унинг жамоаси яратаётган ғоялар, амалга ошираётган тадқиқотлар ва жамият ҳаётига татбиқ этаётган илмий ечимлар билан намоён бўлади.

Келгуси фаолиятимизда таълим, илм-фан ва ишлаб чиқариш ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлашни муҳим вазифаларимиздан бири деб биламан. Бунда ҳудудимиз иқтисодиёти ва ижтимоий ҳаёти учун зарур бўлган мутахассисларни тайёрлаш, талабаларни реал иш муҳитига яқинлаштириш, илмий ишланмаларнинг амалий қийматини оширишга устувор аҳамият берамиз. Ҳар бир факультет ва кафедра ўз йўналиши бўйича аниқ натижаларга интилиши, ҳар бир таълим дастури эса ёшларнинг келажакдаги касбий муваффақиятига хизмат қилиши лозим.

Таълим дастурларини холис баҳолаш, уларнинг сифатини белгиланган мезонлар асосида такомиллаштириб бориш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Бу борадаги муҳим қадамларимиздан бири – Наманган давлат университетининг биология, кимё ва физика йўналишларидаги олтита таълим дастурининг Германиянинг ASIIN халқаро аккредитация агентлиги томонидан эътироф этилиши бўлди. Ушбу дастурлар биология, кимё ва физика йўналишларидаги бакалавриат таълим дастурлари ҳамда шу уч мутахассислик бўйича магистратура дастурларини қамраб олади. Энди мазкур йўналишнинг дипломлари дунёнинг барча давлатларида тан олинади. Бу биз учун улкан шараф ва масъулият демакдир. Шунингдек, университетимизнинг яна 22 та таълим дастури махсус аккредитациядан муваффақиятли ўтди.

Мен бу натижаларни университет жамоасининг изчил меҳнати, ўз фаолиятини такомиллаштиришга интилиши ва таълим сифатига бўлган талабчанлигининг муҳим ифодаси деб биламан. Халқаро эътирофга эришиш учун таълим дастурларининг мазмуни, ўқув жараёнини ташкил этиш, мавжуд ресурслар ва мутахассислар тайёрлаш тизимига жиддий эътибор қаратиш талаб этилади. Бундай жараён университетдан ўз фаолиятига танқидий назар билан қарашни, мавжуд имкониятлар билан бирга ҳал қилиниши лозим бўлган вазифаларни ҳам аниқ белгилаб олишни талаб қилади.

Шу маънода, олтита таълим дастурининг ASIIN томонидан эътироф этилиши ва яна 22 та дастурнинг махсус аккредитациядан ўтиши биз учун фақат қувончли натижа эмас, балки келгуси фаолиятимиз учун ҳам муҳим масъулиятдир. Бу ютуқлар таълим сифатини халқаро мезонлар асосида баҳолаш ва такомиллаштириш борасидаги ишларимизни давом эттиришга ундайди. Чунки халқаро эътирофнинг ҳақиқий аҳамияти сертификатнинг ўзида эмас, балки унинг ортида турган сифат ўзгаришларида, ўқув жараёни самарадорлигида ва талабалар эгаллаётган билим ҳамда кўникмаларда намоён бўлади.

Ҳар бир халқаро эътироф ортида изланиш, масъулият, қатъият, узлуксиз меҳнат ва юксак касбий маҳорат мужассам. Бундай натижа ўз-ўзидан қўлга киритилмайди. Унинг замирида профессор-ўқитувчиларнинг меҳнати, факультет ва кафедраларнинг ташаббуси, таълим жараёнини такомиллаштиришга қаратилган саъй-ҳаракатлар ва умумий мақсад сари бирлашган жамоанинг интилиши ётади. Шунинг учун бугунги натижаларни университетимизнинг имкониятлари ва истиқболини намоён этувчи муҳим босқич сифатида баҳолайман.

Айни пайтда эришилган ютуқлар билан чекланиб қолиш ниятимиз йўқ. Бугунги таълим муҳитида кечаги натижаларнинг ўзи етарли эмас. Ҳар бир босқич янги вазифаларни, ҳар бир эътироф эса янада юксак масъулиятни юзага келтиради. Олдимизда таълим дастурларимизни халқаро стандартларга мослаштириш, уларнинг сифатини такомиллаштириш ва халқаро аккредитация қамровини кенгайтиришдек муҳим вазифалар турибди.

Жумладан, келгусида филология ва тилларни ўқитиш йўналиши бўйича 3 та, иқтисодиёт йўналишлари бўйича 5 та, жами 8 та таълим дастурини халқаро аккредитациядан ўтказишни режалаштирганмиз. Бу шунчаки таълим дастурлари сонини кўпайтиришга қаратилган мақсад эмас. Бу – таълим мазмуни ва сифатини янада такомиллаштириш, халқаро ҳамкорликни кенгайтириш, университетимизнинг халқаро таълим маконидаги мавқеини мустаҳкамлаш ва битирувчиларимизнинг меҳнат бозоридаги рақобатбардошлигини ошириш йўлидаги навбатдаги қадамимиздир.

Университетнинг ҳақиқий нуфузи фақат эришилган эътирофлар билан эмас, балки аудиторияларда яратилаётган билим муҳити, профессор-ўқитувчиларнинг салоҳияти, илмий изланишлар самараси ва талабаларнинг ютуқлари билан белгиланади. Халқаро аккредитация эса ана шу жараёнларни такомиллаштиришга хизмат қилгандагина ўзининг тўлиқ мазмунини намоён этади. Шу боис биз ҳар бир натижани кейинги ривожланиш учун таянч, ҳар бир янги вазифани эса университет салоҳиятини янада юксалтириш имконияти сифатида қабул қиламиз.

Зеро, университетнинг энг катта бойлиги бинолар ёки сертификатлар эмас, балки билимли, мустақил фикрлайдиган, замонавий касбий кўникмаларни эгаллаган ва жамият тараққиётига муносиб ҳисса қўша оладиган ёшлардир. Биз амалга ошираётган ислоҳотлар, кенгайтираётган таълим имкониятларимиз ва халқаро ҳамкорликка қаратилган саъй-ҳаракатларимизнинг барчаси, охир-оқибат, ана шу мақсадга хизмат қилиши керак.

Ишончим комилки, университет жамоасининг бирдамлиги, профессор-ўқитувчиларимизнинг касбий салоҳияти ва талабаларимизнинг интилиши билан олдимизга қўйган мақсадларимизга эришамиз. Биз учун халқаро эътироф – якуний манзил эмас, балки таълим сифатини янада ошириш, янги марраларни забт этиш ва университетимизнинг халқаро таълим маконидаги мавқеини мустаҳкамлаш йўлидаги муҳим рағбатдир.